

שתי קולות פנימיות

כשנוסעים אנו לצדיק או לומדים את ספריו עלינו לבוא מתוך חסרון, להאזין לתשוקת הלב שלנו להתקרב אל ה', ולחוש ברחוק הגדול ממנו, בכדי שנוכל לקבל יראת שמים טהורה.

ירחמיאל אוהב לקרא ספורים, תמיד בבית הכנסת מחזר אחר עלונים לקחת הביתה לקריאה. יום אחד החל לקרא עלון המדבר בגדל מעלת ברפת המזון בכונה. מיד שמח לבו בקרבו, הרי בענין זה זקוק הוא לחזק גדול. הנה פעת יוכל להתעורר ולהתחזק בענין נשגב זה.

אולם קול פנימי החל לקרקר בלבו ואמר: "מה לך ירחמיאל, אתה צריך 'חזק' בדבר פשוט זה? הרי הנך מברך פראוי וביכלתך להתחזק לבד בלי לקרא ספורים וצטוטים מכל מיני ספרים... כך עזב ופסק לקרא.

דקות בודדות חלפו וברגע אחד נזכר את שלמד במעשה. יש בתוך כל אחד בן יחיד הכוסף להתחזק בכל ענין פראוי, ושכלו המסיתו לומר שהכל בסדר ואין צריכים לקבל חזק מאחרים או מצדיקים. במהירות רץ ירחמיאל והחליט להקשיב לרצונו הפנימי לברך ולהתחזק בענינים רבים על ידי שילוף יחפש אצל כל מי שיעורר את לבבו לעבד את ה' פראוי בשמחה ובטוב לבב.

למדנו השבוע את חפצו של ה' למלאות חסרונו. הלך ובקש מאביו לנסע לצדיק באשר שפך נתנו לו עצה. אביו מנסה למנע אותו מזה פעם אחר פעם. עד שבסוף מתרצה שיסע, בתנאי שיבוא עמו יחד. כשהם נוסעים נתקלים הם בכמה מניעות, כאשר בכל פעם נעמד האבא ומוכיח שאינם צריכים לנסע ואין הנסיעה מן השמים. כך הם חוזרים שוב, וחוזר ה' להתגעגע למלאות חסרונו.

תמיהה גדולה יש בכל מעשה זה. "מדוע חייב ה' לנסע לצדיק דוקא עם אביו?" הרי האבא אינו חש בשום חסרון. הכל טוב ומצליח לו. חזיו על מי מנוחות. לעמת בנו שאין רגוע ושליו, כלו סהרורי ומבלבל ככל שלומד ומתפלל הוא מרגיש שחסר לו משהו. כאדם צמא המשתוקק להרוות צמאונו. ה'ה על ה' לנסע ללא אביו ולמלאות חסרונו ולהגיע לשמחתו ושלותו?

אלא פנימיות המעשה מרמז על ה' והאבא הנמצאים בתוכנו. הלב מרמז על ה' והשכל-החכמות מרמז על האבא.

הלב שלנו משתוקק לצאת לנסע אל הצדיק. לחפש תרופה ומלוי בהתמדת התורה, בדבורים פשרים, ברצונות טהורים, בקיום המצות בשמחה. אף אז מגיע האבא-השכל ומסביר: מה לך לנסע לצדיק, אתה הרי אתה בעצמך צדיק, אתה לומד ומתמיד ומקיים מצות פראוי... כך מלחמה גדולה מתקיימת במחשבתנו ולבנו.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ח' - מרב ובן יחיד

עמו, כי לא רצה להניח אותו לנסע לבדו, מחמת שהיה בן יחיד.

ואמר לו אביו: הלא תראה שפסע עמך, ואראה לך שאין בו ממש. ואסרו המרכבה ונסעו. אמר לו אביו: בזה אנסה: אם יתנהג כסדר, הוא מן השמים, ואם לאו - אינו מן השמים, ונחזר.

ונסעו ובאו אל גשר קטן, ונפל סוס אחד, והמרכבה נתהפכה וכמעט נטבעו. אמר לו אביו: ראה שאינו מתנהג כסדר, ואין הנסיעה מן השמים, ונחזרו.

וחזר הבן ללמוד, ושוב ראה החסרון שחסר לו ואינו יודע. וחזר והפציר באביו כנ"ל, והכרח לנסע עמו שנית וכשנסעו העמיד אביו הנסיון כבראשונה אם יתנהג כסדר.

ונזדמן כשהיו נוסעים ונשברו שני הידות, (שקורין אקסין), ואמר לו אביו: ראה שאינו מתנהג לנו לנסע, כי האם זה דרך הטבע, שישתברו שני האקסין? וכמה פעמים שנסעו עם המרכבה הזאת, ולא נזדמן כזאת. ונחזרו.

וחזר הבן הנ"ל לדרכו, כנ"ל (הינו ללמודו וכו', כנ"ל), ושוב הרגיש החסרון, כנ"ל, והאנשים יעצו אותו לנסע. וחזר לאביו והפציר אותו, כנ"ל, והכרח לנסע עמו עוד.

מעשה ברב אחד, שלא היה לו בנים. אחר-כך היה לו בן יחיד וגדל אותו והשיא אותו, והיה יושב בעליה ולמד כדרך אצל הגבירים,

והיה לומד ומתפלל תמיד, רק שהיה מרגיש בעצמו שחסר לו איזה חסרון, ואינו יודע מהו, ולא היה מרגיש טעם בלמודו ובתפלתו.

וספר לפני שני אנשים בני הנעורים, ונתנו לו עצה שיסע לאותו צדיק. ואותו בן הנ"ל עשה מצוה שפא עלידה לבחינת מאור הקטן.

והלך אותו הבן יחיד וספר לאביו, באשר שאינו מרגיש טעם בעבודתו, כנ"ל וחסר לו, ואינו יודע מהו. בכך הוא רוצה לנסע לאותו צדיק.

והשיב לו אביו: איך אתה. בא לנסע אליו? הלא אתה למדן יותר ממנו ומיחס יותר ממנו? לא נאה לך לנסע אליו, כלך מדרך זו! עד שמנע אותו לנסע.

וחזר ללמודו ושוב הרגיש חסרון, כנ"ל, והתיעץ שוב עם אותן האנשים הנ"ל, ויעצו אותו כמקדם לנסע להצדיק, ושוב הלך לאביו, והטה אותו אביו ומנע אותו כנ"ל. וכן היה כמה פעמים.

והבן הנ"ל היה מרגיש שחסר לו, והיה מתגעגע מאד למלאות חסרונו, ולא ידע מהו, כנ"ל, ובא עוד לאביו והפציר בו, עד שהכרח אביו לנסע

וְאָמַר לוֹ הֲבֵן שְׁלֹא נַעֲמֵד עוֹד עַל נִסְיוֹן כְּזֶה, כִּי זֶה דֶּרֶךְ הַטֶּבַע, שְׁנוּפֵל סוּס לְפַעֲמִים, אוֹ שְׁנִשְׁתַּבְּרִין הָאֲקָסִין, אִם לֹא שְׁיִהְיֶה אֵיזֶה דָּבָר מְרָגֵשׁ מְאֹד. וְנִסְעוּ וּבָאוּ לְקִרְעֻטְשִׁמֶּע לָלוּן, וּמִצְאוּ שָׁם סוּחַר, וְהִתְחִילוּ לְסַפֵּר עִמּוֹ כְּדֶרֶךְ הַסּוּחָרִים, וְלֹא גָלוּ לוֹ שֶׁהֵם נוֹסְעִים לְשָׁם, כִּי הָרֵב הָיָה מִתְבַּיֵּשׁ בְּעֶצְמוֹ לומר שְׁנוּסֵעַ לְאוֹתוֹ הַצַּדִּיק, וְהָיוּ מְדַבְּרִים מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם, עַד שֶׁבִּסְבוּב הַדְּבָרִים הִגִּיעוּ לְסַפֵּר מַצַּדִּיקִים, הֵיכָן נִמְצְאוּ צַדִּיקִים, וְסַפֵּר לָהֶם שֶׁשָׁם נִמְצָא צַדִּיק, וְשָׁם, וְשָׁם, וְהִתְחִילוּ הֵם לְדַבֵּר מִהַצַּדִּיק שֶׁנִּסְעוּ אֵלָיו.

הַשֵּׁיב לָהֶם: זֶה? (בְּלִשׁוֹן תַּמָּה) הֲלֹא קָל הוּא, כִּי אֲנִי נוֹסֵעַ עֲכָשׁוּ מִמֶּנּוּ, וְאֲנִי הָיִיתִי שָׁם, שֶׁהָיָה עוֹבֵר עֲבָרָה. עֲנֵה אָבִיו וְאָמַר לְבָנוֹ: הֲרֹאִיתָ, בְּנִי, מֶה שָׁזָה הַסּוּחַר מְסַפֵּר לְפִי תָמוּ: וְהֲלֹא הוּא נוֹסֵעַ מִשָּׁם. וְחִזְרוּ לְבֵיתָם.

וְנִפְטַר אוֹתוֹ הַבֵּן, וּבָא בְּחִלּוּם לְהָרֵב הַנִּ"ל אָבִיו, וְרָאָה אוֹתוֹ שֶׁהָיָה עוֹמֵד בְּכַעַס גָּדוֹל וְשָׁאַל אוֹתוֹ: לָמָּה אַתָּה בְּכַעַס כָּל־כֶּף?

וְהַשֵּׁיב לוֹ שִׁיסַּע לְאוֹתוֹ הַצַּדִּיק הַנִּ"ל (שֶׁרָצָה לְנַסֵּעַ עִם בָּנוּ אֵלָיו, כִּנֵּ"ל), וְהוּא יִגִּיד לָךְ עַל מָה אֲנִי בְּכַעַס. וְהִקְיֵץ, וְאָמַר שֶׁמִּקְרָה הוּא. אַחֲר־כֵּן חָלַם לוֹ עוֹד כִּנֵּ"ל, וְאָמַר שֶׁהוּא גַם־כֵּן חָלּוּם שָׂוָא, וְכֵן עַד שִׁלֵּשׁ פַּעֲמִים. וְהִבִּין: הֲלֹא דָּבָר הוּא. וְנִסַּע לְשָׁם.

וּפָגַע בְּהַדְרָךְ אֶת הַסּוּחַר שֶׁפָּגַע מִקֵּדָם, בָּעֵת שֶׁנִּסַּע עִם בָּנוּ, וְהִפִּיר אוֹתוֹ וְאָמַר לוֹ: הֲלֹא אַתָּה הוּא שֶׁרֹאִיתִיךָ בְּאוֹתוֹ הַקִּרְעֻטְשִׁמֶּע? וְהַשֵּׁיב לוֹ: בּוֹדָאִי רֹאִיתָ אוֹתִי.

וּפִתַּח פִּיו וְאָמַר לוֹ: אִם תִּרְצֶה, אֶהְיֶה בּוֹלֵעַ אוֹתָךְ. אָמַר לוֹ: מָה אַתָּה מְדַבֵּר? הַשֵּׁיב לוֹ: זְכוּר אַתָּה, כְּשֶׁנִּסַּעְתָּ עִם בְּנֶךְ. וּבִתְחִלָּה נָפַל סוּס עַל הַגָּשָׁר וְחִזְרָתָ. אַחֲר־כֵּן נִשְׁבְּרוּ הָאֲקָסִין, אַחֲר־כֵּן פָּגַעְתָּ בִּי, וְאָמַרְתִּי לָךְ שֶׁהוּא קָל.

וּמֵאַחֵר שִׁפְטַרְתִּי אוֹתוֹ, אֶת בְּנֶךְ, עֲכָשׁוּ אַתָּה רִשְׁאֵי לְנִסֵּעַ, כִּי הוּא הָיָה בְּחִינַת מְאוּר הַקָּטָן, וְהַצַּדִּיק הַנִּ"ל הוּא בְּחִינַת מְאוּר הַגָּדוֹל, וְאִם הָיוּ מִתּוֹעֲדִים יָחַד, הָיָה בָּא מְשִׁיחַ; וְכֵינֵן שִׁפְטַרְתִּי אוֹתוֹ, אַתָּה רִשְׁאֵי לְנִסֵּעַ.

וּבִתּוֹךְ דְּבָרָיו נִעְלָם, וְלֹא הָיָה לוֹ עִם מִי לְדַבֵּר. וְנִסַּע הָרֵב אֶל הַצַּדִּיק וְצַעַק: חֲבֹל! חֲבֹל! חֲבֹל עַל דַּאֲבָדִין וְלֹא מִשְׁתַּכַּחֲיִין!

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֹשִׁיב נְדַחֲיוֹ בְּקָרוֹב, אָמֵן.

וְזֶה הַסּוּחַר הַנִּ"ל הָיָה הַס"מ (הַסֵּמ"ךְ־מ"ם) בְּעֶצְמוֹ (שֶׁנִּדְמָה לְסוּחַר וְהִטְעָה אוֹתָם, וְאַחֲר־כֵּן, כְּשֶׁפָּגַע שְׁנֵית בְּהָרֵב הַנִּ"ל, הִתְגַּרָּה עִמּוֹ הוּא בְּעֶצְמוֹ עַל אֲשֶׁר שָׁמַע לַעֲצָתוֹ, כִּי כֵן דִּרְכּוֹ, כִּידוּעַ),

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִצְיָלָנוּ.

שאלות לחידודא

במחן 38א:

מעשה ד' מרב ובן יחיד

ו. מה סיפר להם הסוחר על אותו צדיק? ☐ שהוא בחינת המאור הגדול. ☐ הוא קל ועבר עבירה. ☐ שהוא צדיק גדול מאוד. ז. מה קרה לרב, בדרך לצדיק, לאחר החלום? ☐ נפל סוס אחד וכמעט נטבעו. ☐ פגש את הסוחר. ☐ נשברו שני הידות של המרכבה. ח. מה היה קורה אם הבן היה נפגש עם הצדיק? ☐ היה נבנה הבית המקדש. ☐ היה בא משיח. ☐ היה למדן יותר. ט. מה צעק הרב כשהגיע לצדיק? ☐ אין שום יאוש בעולם כלל. ☐ חבל, חבל. ☐ תן לי דרך תשובה. י. האם למדת את המעשה השבוע? ☐ רציתי ☐ פעם ☐ פעמיים	א. מה היה חסר לבן יחיד? ☐ לא היה יכול ללמוד. ☐ לא היה מרגיש טעם בלימודו ובתפילתו. ☐ לא היה יכול להתפלל. ב. איזה עצה קיבל? ☐ לנסוע לאותו צדיק. ☐ ללמוד חזק יותר. ☐ לעשות חסד עם הזולת ג. ע"י איזה מצוה הגיע הבן לבחינה "מאור הקטן"? ☐ למד הרבה שעות רצופות. ☐ התפלל בכוונה ובדיקות. ☐ רבינו לא פירש איזה מצוה. ד. מה ענה לו אביו כשביקש לנסוע לצדיק? ☐ אתה למדן יותר ממנו. ☐ אתה מיוחס יותר ממנו. ☐ שתי התשובות נכונות. ה. מה קרה בפעם השניה בדרכם לצדיק? ☐ נפל סוס אחד וכמעט נטבעו. ☐ פגשו את הסוחר באכסניא. ☐ נשברו שני הידות של המרכבה.

בעומק המעשה

היכן רואים במעשה זו - ש "לדור בעליה הוא טוב יותר לעבודות הבורא מלדור בבית תחתון". (המידות, בית) ?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

מירץ? הספ"ק מ"ם - ומי צעק? הספ"ק מ"ם - ומי הלך לו? הספ"ק מ"ם - ומי שחק? הספ"ק מ"ם

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com